O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KUTUBXONASI
INV.№

Ҳақсевар, она юрт, мангу бўл обод!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

2010 йил 3 февраль ЧОРШАНБА

№ 9 (12.229)

1928 йил 11 декабрда асос солинган | Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси | www.th.uz

ЕВРОПА УЧУН КАЛАВАЛАР

Янгийўл туманидаги "Пластекс" масъулияти чекланган жамияти тўқимачилик саноати учун зарур бўлган ип-калава тайёрловчи етакчи корхоналардан бирига айланди.

Бугун жамиятда 300 га яқин ишчи-хизматчи фаолият кўрсатмоқда. Йилига 6 минг тонна толани қайта ишлашга ихтисослашган корхона Германия, Швейцария давлатларидан келтирилган 13 миллион АҚШ долларига тенг бўлган энг замонавий технологиялар билан жиҳозланди. Эндиликда маҳсулотларнинг юз фоизи Европа давлатларига экспорт қилиняпти.

СУРАТЛАРДА: (юқорида) механик Мираъзам Агзамов оператор Шоҳиста Йўлдошева иш жараёнини компьютер орқали кузатишмоқда; (чапдан) операторлар Нафиса Шодиева, Сайёра Хушматова, Наргиза Мамарасулова тайёр маҳсулотни кўздан кечиришмоқда; дастгоҳлар орасида иш қизғин.

Собир ЗУФАРОВ олган суратлар.

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ КОРЕЯ РЕСПУБЛИКАСИГА ТАШРИФ БУЮРАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Корея Республикаси Президенти Ли Мён Бакнинг таклифига биноан 10-12 февраль кунлари давлат ташрифи билан Корея Республикасида бўлади.

Ташриф чоғида Ўзбекистон-Корея ҳамкорлигини кенгайтириш ва ривожлантириш масалалари, томонларни қизиқтирган минтақавий ва халқаро аҳамиятга оид долзарб муаммолар муҳокама қилинади.

Музокаралар якунида икки давлатнинг турли соҳалардаги ҳамкорлигини янада ривожлантиришга қаратилган қатор икки томонлама ҳужжатлар имзоланиши режалаштирилмоқда.

МУНОСАБАТ

ФАРОВОНЛИКНИНГ ИШОНЧЛИ КАФОЛАТИ

Ҳаммамиз учун ягона, азиз ва муқаддас Ватан – мустақил Ўзбекистон ижтимоий-сиёсий, иқтисодий, маънавий-маданий ҳаётида ўчмас из қолдириб, унинг тараққиёт йўлида муҳим босқичлар бўлиб қоладиган воқеалар юз бермоқда. Халқ вакиллик органларига янгича сиёсий асосларда ўтган сайловлар муносабати билан вужудга келган ижтимоий-сиёсий фаоллик демократик фуқаролик жамиятини шакллантириш, ҳуқуқий давлатни мустаҳкамлашда муҳим омилга айланди.

Давлатимиз раҳбари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йилнинг асосий якунлари ва 2010 йилда Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг энг муҳим устувор йўналишлари муҳокамасига бағишланган мажлисидаги маърузасида таъкидлаганидек, ўтган йил бозор муносабатларига ўтиш бўйича биз танлаган, машҳур беш тамойилни ўз ичига олган ўзбек модели, давлатимиз ва иқтисодиётимизни босқичма-босқич, изчил ислоҳ этиш ва тадрижий ривожлантириш стратегияси учун том маънода синов йили бўлди. "Шуни бугун катта мамнуният билан таъкидлашимиз керакки, – деди давлатимиз раҳбари, – ҳукуматимиз томонидан 2009-2012 йилларга мўлжаллаб қабул қилинган Инқирозга қарши дастурнинг инқироз таъсирини юмшатиш ва бартараф этишдаги роли ва аҳамияти катта бўлди. Мамлакатимиз молиявий-иқтисодий, бюджет, банк-кредит тизимининг барқарор ва узлуксиз ишлашини таъминлаш, иқтисодиётнинг реал сектори тармоқлари ва корхоналарга ёрдам кўрсатиш, аҳолини ижтимоий қўллаб-қувватлашга қаратилган чора-тадбирларнинг пухта ишлаб чиқилгани ўзининг амалий самарасини берди".

Бу шаҳар ва қишлоқларимизда жўшқин тус олган бунёдкорлик ишларида, саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришидаги суръатлар, капитал қурилиш, хизмат кўрсатиш соҳаларидаги барқарор ривожланишда намоён бўлмоқда. Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози шароитида Олмалиқ кон-металлургия комбинати, "Ўзметкомбинат" акциядорлик-ишлаб чиқариш бирлашмаси, бошқа бир қатор корхоналарда маҳсулот таннархи 20-25 фоиз камайишига эришилди. Вилоятимизда янги йирик енгил саноат корхоналари, қурилиш материаллари ишлаб чиқарувчи қувватлар ишга туширилди. "Максам-Чирчиқ"да аммиак агрегатларини реконструкция қилиш, "Янги Ангрен – Ўзбекистон" электр узатиш линияси, "Оҳангарон – Пунгон" газ қувурини бунёд этиш лойиҳалари амалга оширилди. Ангрен шаҳрида йил давомида кафолатли транспорт алоқасини таъминлайдиган Халқаро логистика маркази фойдаланишга топширилди.

Қишлоқ хўжалигидаги ислоҳотлар фермер хўжаликлари мустаҳкам оёққа туриб олишларини таъминламоқда. Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш лойиҳаларини амалга ошириш ҳосилдорлик кўтарилишига олиб келаяпти. Натижада пахта, ғалла ва бошқа экинлардан барқарор мўл ҳосил етиштирилаётир.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш, ягона солиқ тўлови пасайтирилиб, қайд этилган солиқ миқдори камайтирилиши ўз самарасини бермоқда. Кичик бизнеснинг ялпи ички маҳсулотдаги улуши барқарор ортиб бораётир.

Мана шуларнинг самараси сифатида таъкидлаш мумкинки, ўтган йили вилоятимизда бюджет тушуми башорат кўрсаткичидан 3,3 миллиард сўмга кўпайди. Натижада Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили муваффақиятли якунланди. Халқ таълими, соғлиқни сақлаш, аҳолини ижтимоий ҳимоялаш мақсадларига миллиард сўмлаб қўшимча маблағлар ажратилди. Шу муносабат билан "Мактаб таълимини ривожлантириш давлат умуммиллий дастури"ни амалга ошириш муваффақиятли бажарилганлигини таъкидлаш ўринли. Ўтган йили 172 та мактабда қурилиш-таъмирлаш ишлари олиб борилди, 8 та янги мактаб бунёд этилди.

Биз Баркамол авлод йилини мана шундай ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий юксалиш шароитида бошладик. Республика Президентининг куни кеча эълон қилинган "Баркамол авлод йили" Давлат дастури тўғрисида"ги Қарорида соғлом ва баркамол авлодни тарбиялаш, ёшларнинг ўз ижодий ва интеллектуал салоҳиятини рўёбга чиқариши учун зарур шарт-шароитлар яратиш борасида кенг кўламли, аниқ мақсадларга йўналтирилган чора-тадбирлар белгилаб берилди.

Аввало, бу йил 85 мингта янги иш ўринларини яратиш кўзда тутилаётганлигини таъкидламоқ керак. Бу олий ва ўрта махсус билим юртлари битирувчилари тўла ишга жойлаштирилади, ёшларнинг турмуш даражаси кўтарилади, деган сўз. Айни пайтда таълим муассасалари харажатларини 342,7, соғлиқни сақлаш соҳасидаги харажатларни 143,5 миллиард сўмга етказиш белгилаб қўйилди. Бу йил маҳаллий бюджетнинг ўзидан маданият ва спортни ривожлантириш мақсадларига ўтган йилгидан 200 миллион сўм ортиқ – 2,5 миллиард сўм маблағ ажратилмоқда. Демак, Баркамол авлод йилида жисмоний соғлом, ҳар жиҳатдан билимли ёшларни тарбиялаш борасида янада катта қадам қўйилади.

Кўриниб турибдики, биз ўз истиқболимиз сари ишончли қадамлар билан одимламоқдамиз. Ўз олдимизга қўяётган мақсадларимиз аниқ, вазифаларимиз улкан. Уларга эришиш, белгиланган режаларни рўёбга чиқариш учун бугунги ижтимоий-сиёсий фаолликни янада кучайтиришимиз, мавжуд ишлаб чиқариш салоҳияти ва имкониятларни ҳаракатга келтиришимиз керак. Бу турмушимиз фаровонлиги, юрт тинчлиги ва ободончилиги учун ишончли асосдир.

Жўра САЪДУЛЛАЕВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

Вилоят ҳаёти

БЎСТОНЛИҚ ТУМАНИ

УЧ СОҲА ВАКИЛЛАРИ УЧРАШУВИ

Ғазалкент шаҳрида республика Президентининг "2009-2013 йилларда аҳолининг репродуктив саломатлигини мустаҳкамлаш, соғлом бола туғилиши, жисмоний ва маънавий баркамол авлодни вояга етказиш борасидаги ишларни янада кучайтириш ва самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари дастури тўғрисида"ги қарори ижросига бағишланган семинар-тренинг бўлиб ўтди.

Унда туман хотин-қизлар қўмитаси, тиббиёт бўлими, "Маҳалла" жамғармаси фаоллари, маҳалла қўмиталарининг диний-маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчилари иштирок этишди. Тренинг қатнашчилари ҳар бир соҳа вакиллари, айниқса, тиббиёт ходимлари, маҳалла маслаҳатчилари олдидаги долзарб вазифалар ҳақида сўзлаб, аҳолининг тиббий-ҳуқуқий маданиятини ошириш, оилаларда соғлом муҳитнинг шаклланишида маҳалланинг ролини алоҳида таъкидлашди.

Юлдуз ФАЗЛИДДИНОВА.

ПАРКЕНТ ТУМАНИ

АЖДОДЛАР МЕРОСИГА ҲУРМАТ

Тумандаги 1-умумтаълим мактабида "Аждодлар мероси – келажак пойдевори" кўрик-танловининг туман босқичи ўтказилди. Унда ҳудудий босқичда ғолиб чиққан 7 жамоа иштирок этди.

Якуний натижаларга кўра, 22-умумтаълим мактабининг "Ифтихор" жамоаси 1-ўринни эгаллаб, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати ва халқ таълими бўлимининг фахрий ёрлиғи ҳамда эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Ирода МАҚСУД қизи.

КАСБИМ – ФАХРИМ

Тошкентдаги Республика мусиқа ва санъатга ихтисослаштирилган мактаб-интернатида "Касбим – фахрим" мавзусида фестиваль ўтказилди.

Мамлакатимизда ёш авлодни ҳар томонлама етук ва баркамол, юксак маънавиятли инсонлар этиб вояга етказиш борасида амалга оширилаётган ишлар ўзининг юксак самараларини бермоқда.

Умумий ўрта таълим даргоҳлари ва касб-ҳунар коллежлари, академик лицейлар ўртасида узвий ҳамкорлик йўлга қўйилиб, мактабларда педагог-психологларнинг фаолият кўрсатаётгани, мактабдан ташқари муассасалардаги турли фан, бадиий ижодиёт тўгаракларига ўқувчиларнинг кенг жалб этилаётгани, ёшларнинг иқтидорини аниқлаш ва қўллаб-қувватлашга қаратилган ижодий танловлар, фестиваллар ҳам ўзининг юқори самарасини кўрсатаётир.

Фестивалда ўрта махсус, касб-ҳунар таълим даргоҳлари, улардаги мутахассисликлар ҳақида атрофлича маълумот берилди.

«Туркистон-пресс».

2010
йил учун
ОБУНА
давом этмоқда
ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
газетасининг индекси – 205.

МАҲАЛЛА

СЎЗ СЕҲРИ БИЛАН

Тарбия оиладан бошланади. Хонадонларда ўзаро ҳурмат-эҳтиром, ҳалоллик муҳити қарор топса, фарзандлар билим олишга иштиёқманд, меҳнатсевар бўлиб камолга етади. Шу боис Чиноз туманидаги Навоий номли маҳалла фаоллари оилаларда соғлом маънавий муҳитни шакллантиришга алоҳида эътибор қаратишаётир.

– Баркамол авлод йилида ёшларни сўз сеҳри билан тарбиялаш борасидаги саъй-ҳаракатларни жонлантирмоқдамиз, – дейди маҳалла фуқаролар йиғини раиси Зулфия Алимуҳамедова. – Айниқса, диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчимиз Сурайё Содиқова олиб бораётган ишлар таҳсинга лойиқ. Маслаҳатчимиз аниқ ҳаракат режасини тузиб чиқиб, унга қатъий амал қилаётир.

Маҳалла аҳолиси ўртасида маънавий-маърифий ишлар кучайиб, азалий урф-одатлар ва қадриятлар турмушга чуқур сингиб бораяпти. Оила, маҳалла, мактаб ҳамкорлиги кучаймоқда. Бу ўқувчи-ёшларни касбга йўналтириш, ўсмирлар тарбиясини изга солиш, болаларни зарарли одатлар – кашандалик, нашавандлик сингари иллатлардан сақлашда қўл келмоқда. Ўтказилаётган давра суҳбатлари, учрашувлар ўз самарасини бермоқда. Натижада ҳуқуқбузарлик, ахлоқсизлик ҳолатлари барҳам топиб, ёшлар диний экстремистик оқимлар ва турмушимизга ёт бошқа таъсирлардан сақланишига эришилаётир.

Жўрабек МУРОДОВ.

СУРАТДА: (чапдан) маҳалла фуқаролар йиғини раиси Зулфия Алимуҳамедова, посбон Аҳрор Раҳматхўжаев ва маҳалла фаоли Муҳайё Мўминова навбатдаги тадбир режасини тузишяпти.

Даврон АҲМАД олган сурат.

МУКОФОТ МАСЪУЛИЯТ ЮКЛАЙДИ

Энг самарали иш олиб бораётган милиция таянч пунктлари кўрик-танловининг республика босқичи якунланди. Оҳангарон туманидаги 208-милиция таянч пункти фахрли иккинчи ўринни эгаллаб, диплом билан тақдирланди.

– Бу таянч пункти «Олмазор», «Яккатут», «Жанжал», «Шовғоз», «Тошариқ» ва бизнинг маҳалламизда осойишталикни сақлаш, ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилиш билан шуғулланади, – дейди «Телов» маҳалласи оқсоқоли Баҳриддин Ортиқов. – Тезкор нозир Ўткир Қорабоевнинг саъй-ҳаракатлари билан одамларнинг ҳуқуқий маданиятини ошириш, тартиббузарликларнинг олдини олишга қаратилган тадбирлар яхши самара бермоқда. Чунончи, сўнгги бир йилда тартиббузарликлар деярли содир бўлмади.

– Камтарона меҳнатимни муносиб баҳолаб, шундай нуфузли танловда совринли ўринга муносиб кўришганидан миннатдорман, – деди Ўткир Қорабоев. – Бу ютуқ менга янада масъулият юклайди. Келгусида янада қатъият билан ишлашга ҳамда ўз вазифамни сидқидилдан бажаришга руҳлантириб туради.

Кўрик-танловнинг республика босқичида Зангиота тумани Бўзсув қишлоқ фуқаролар йиғини хотин-қизлар билан ишлаш комиссияси раиси Мастура Сиддиқова ҳам фахрли ўрин соҳиби бўлди.

СУРАТЛАРДА: Мастура Сиддиқова мукофотни қабул қилиб олмоқда; тезкор нозир Ўткир Қорабоев совринли ўринни эгаллаганидан мамнун.

Даврон АҲМАД олган суратлар.

ИСТЕЪМОЛЧИ ҲУҚУҚИ ДАВЛАТ ҲИМОЯСИДА

Мустақиллик йилларида республикамизда инсон ҳуқуқларига доир бир қанча ҳужжатлар қабул қилинган бўлиб, уларнинг барчаси яшаш ва меҳнат қилиш учун муносиб шарт-шароитлар яратишга қаратилгандир. Жумладан, Ўзбекистон Республикасининг "Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида"ги Қонуни ижросини таъминлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамасининг "Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилишда жамоатчилик иштирокини кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ва вилоят ҳокимининг шу масалага оид қарорлари қабул қилинди.

Уларнинг мақсад ва моҳияти ички истеъмол бозорида сифати паст, инсон ҳаёти ва соғлиғи учун хавфли товарлар сотилишига йўл қўймаслик, жамоатчилик назоратини кучайтириш, аҳолининг ҳуқуқий ва истеъмол маданиятини оширишга доир ишларни фаоллаштириш, истеъмолчилар ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилишда жамоатчиликни кенг жалб этишга қаратилган.

Бугунги кунда вилоятимизнинг барча туман ва шаҳарларида 16 мингдан зиёд аъзога эга бўлган истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш жамиятлари фаолият юритмоқда. Ушбу жамиятларнинг жойларда 1110 та таянч гуруҳлари тузилган. Туман, шаҳар жамиятлари ва вилоят ҳудудий бирлашмаси амалдаги қонун ҳужжатларини кенг тарғиб қилиш, истеъмолчилар ҳамда товар ишлаб чиқарувчилар, иш (хизмат)ларни бажарувчилар ва сотувчилар ўртасида муносабатларни тартибга солувчи иш режалари асосида фаолият кўрсатмоқда.

Вилоят истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш жамиятлари ҳудудий бирлашмасининг навбатдаги ҳисобот конференциясида бу ҳақда алоҳида таъкидлаб ўтилди. Бирлашма раҳбари Гулчеҳра Аббосованинг таъкидлашича, ҳисобот даврида, амалдаги қонун ҳужжатлари ҳақида республика, вилоят ва маҳаллий матбуот, радио ва телевидение орқали 825 мартаба чиқишлар қилинди ҳамда 1824 та семинар-тренинглар, учрашув ва давра суҳбатлари ўтказилди. Бундан ташқари, амалдаги қонун ҳужжатларини аҳоли ўртасида кенг тарғиб қилиш бўйича ўқув дастури, битта қўлланма, икки хил плакат ҳамда буклетлар чоп этилган. Шунингдек, барча туман ва шаҳарларда аҳоли ўртасида олти мингга яқин истеъмолчиларнинг фикрлари ўрганилган.

Ҳисобот даврида вилоят ҳудудий бирлашмаси ва туман, шаҳар жамиятлари аҳолидан ёзма, оғзаки ва ишонч телефонлари орқали икки минг беш юздан зиёд шикоят-ариза ва мурожаатлар қабул қилиб, шундан 2300 таси ижобий ҳал этилди. 2009 йилда фақат табиий газ масаласи бўйича 41 миллион 241 минг сўм истеъмолчилар фойдасига ҳал қилинди.

Тадбирда айрим камчиликлар ҳам тилга олинди. Хусусан, Ангрен шаҳридаги савдо дўконларида озиқ-овқат маҳсулотлари санитария талабларига жавоб бермаслиги, Қибрай туманида ҳам ана шундай муаммолар мавжудлиги қайд этилди. Аксарият савдо дўконларида сотувга қўйилган "Наврўз", "Биллур", "Дельфин" каби тузларнинг йодланганлик даражаси белгиланган меъёрдан пастлиги аниқланди. Йиғилишда Давлат санитария-эпидемиология назорат маркази билан ҳамкорликни янада кучайтириш лозимлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Ҳисобот анжуманида истеъмолчилар ҳуқуқлари билан боғлиқ бошқа масалалар ҳам муҳокама қилинди.

Йиғилиш сўнгида Ўзбекистон Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш жамиятлари Федерациясининг навбатдаги Конференциясига делегатлар сайланди.

Учқун ҲАМДАМОВ.

СУРАТДА: анжумандан лавҳа.

Еркебой БОТИРОВ олган сурат.

МЕҲНАТ ЯРМАРКАСИ

Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетида меҳнат ярмаркаси бўлиб ўтди. Унда университет битирувчилари, профессор-ўқитувчилари, шунингдек, иқтисодиёт, энергетика, савдо, ҳуқуқ, транспорт ва транспорт коммуникациялари, ахборот технологиялари, божхона, солиқ, банк-молия, қишлоқ хўжалиги, озиқ-овқат каби соҳаларда иш ўринлари таклиф этган етмишга яқин вазирлик ва идоралар, корхона ва ташкилотлар вакиллари қатнашди.

Президентимиз Ислом Каримовнинг 2009 йилнинг асосий якунлари ва 2010 йилда Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузасида таъкидланганидек, 2009 йилда Инқирозга қарши чоралар дастури доирасида амалга оширилган чора-тадбирлар энг муҳим масалаларга – янги иш ўринларини яратиш ва аҳолининг турмуш даражасини янада оширишга йўналтирилди. 2009 йили мамлакатимизда 940 мингдан зиёд янги иш ўринлари яратилди, уларнинг 500 мингга яқини қишлоқ жойларда ташкил этилди. 2010 йилда мамлакатимизда жами 950 мингдан ортиқ янги иш ўрни ташкил этиш мўлжалланмоқда.

1992 йили давлатимиз раҳбарининг ташаббуси билан ташкил этилган Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетида талабалар халқаро иқтисодий муносабатлар, халқаро ҳуқуқ ва халқаро муносабатлар факультетларида таҳсил олади. Шу кунга қадар университетдан уч мингдан зиёд малакали мутахассислар етишиб чиқди. Ушбу ўқув муассасаси Жанубий Корея, Хитой, Япония, АҚШ, Германия, Франция, Нидерландия, Россия, Буюк Британия каби давлатларнинг етакчи таълим ва илмий тадқиқот институтлари билан самарали ҳамкорлик қилиб келмоқда. 2010-2011 ўқув йилида 260 талаба мазкур университетни тамомлайди.

Ярмаркада иш ўринлари таклиф этувчилар университет битирувчилари билан мулоқотда ўз муассасаларида ходимлар учун яратилган шарт-шароит ва имкониятлар, кадрларга қўйиладиган талаблар ҳақида маълумот берди.

ЎзА.

ПАРКЕНТ МЎЪЖИЗАСИ

Илм-фан, техника ривожлангани сари электр энергияси, нефть, газ каби табиий ресурсларга бўлган талаб янада ошди. Хўш, уларнинг захиралари ер юзи аҳолиси эҳтиёжини узлуксиз таъминлаш учун етармикин?

Бу савол кўпчиликни ўйлантириши шубҳасиз. Шу боис сўнгги йилларда ноанъанавий энергиялардан мақсадли фойдаланишга эътибор янада кучайди. Бугун Европанинг аксарият давлатларида, хусусан Германия, Франция, Исроил, Данияда қуёш нурларидан саноатда, маҳаллий ишлаб чиқаришда фойдаланиш давлат дастурига киритилгани ҳам шундан. Дунёда қуёш нуридан илмий тадқиқотлар йўлида фойдаланиладиган иккита йирик иншоот бор, уларнинг бири Францияда, иккинчиси эса Ўзбекистонда бунёд этилган. Бунинг ўзига яраша тарихи бор.

Ўтган асрнинг 80-йилларида собиқ шўролар ҳукумати томонидан Катта Қуёш қурилмасини барпо этиш режаси ишлаб чиқилди. Уни қуриш учун эса ҳар томонлама экологик қулай жой керак эди. Аввалига Украина, Арманистон, Туркманистон республикалари танланди. Ўша кезларда Ўзбекистонда қуёш нуридан фойдаланиш йўлида чуқур илмий изланишлар олиб бориларди. Академик Содиқ Азимов бошчилигида қуёш-физикаси мактаби шаклланганди. Қолаверса, Ўзбекистон қуёшли ўлка бўлганлигини ҳисобга олиб, ушбу ноёб қурилмани мамлакатимизда яратишга қарор қилинди. Паркент туманида Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академиясининг "Физика-Қуёш" илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси материалшунослик институти ана шу тариқа бунёд этилди.

ҚУЁШ ҚЎРҒОНИ

Паркент адирларининг қоқ ўртасида савлат тўкиб, қуёш билан тиллашаётган бу иншоотни ҳақиқий мўъжизага қиёслаш мумкин. Денгиз сатҳидан бир минг эллик метр баландликдаги илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси маҳаллий аҳоли тилида "қуёш қўрғони" деб аталади. Иншоот чуқур геологик изланишлардан сўнг яхлит қоя устига ўрнатилган. Унинг аҳамияти катта, агар иншоот тарқоқ ҳолда қурилса, ер силкинишлари оқибатида ускуналарнинг оптик ўқи силжиб, бир-бирларига тўғри келмаслиги мумкин.

Бугунги кунда институтда юзга яқин илмий ходим фаолият кўрсатаётир. Бу ерда саноатимиз учун зарур бўлган маҳсулотлар ишлаб чиқариш билан бир қаторда катта илмий изланишлар ҳам олиб бориладиди. Хусусан, мужассамлашган қуёш нурларининг моддаларга таъсири, нометалл материалларни синтез қилиш жараёнлари устида тадқиқот ишлари ўтказиляпти. Ҳозир йирик ва кичик қуёш энергетик қурилмаларини яратиш, катта қуёш қурилмаси функционал имкониятларини кенгайтириш, маҳаллий хом ашё ва саноат чиқиндилари негизида керамик оловбардош материаллар олиш ва улар асосида тиббиёт, энергетика, нефть ва газ, енгил ва электротехника саноати учун зарур буюмлар ишлаб чиқариш технологияларини яратиш борасида изланилмоқда. Бундан ташқари, қуёш нурлари таъсирида турли қувватга эга бўлган мужассамлашган янги техника қисм ва конструкциялари импульс ва узлуксиз тартибларда, спектрал диапазонда синовдан ўтказилаётир.

– Институтимиз 1993 йили ташкил топган, – дейди илмий котиб, техника фанлари номзоди Мирзасултон Маматқосимов. – Илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг асосий қурилмаси – Катта қуёш сандони ҳисобланади. У уч қисмдан иборат бўлиб, гелиостат майдони, параболид шаклидаги концентратор ва технологик минорадаги фокал зонада юқори зичликдаги стационар нурланиш оқимини шакллантиради. Қуёш нури гелиостатларга тушиб, ундан параболид концентраторда бир нуқтага йиғилиб, фокал зонага узатилади. Қуёш қурилмаси 3 минг киловатт қувватга эга. Институтимизда "Керамика" ишлаб чиқариш цехи бўлиб, Катта қуёш қурилмасида синтез қилинган материаллар асосида турли керамик буюмлар тайёрланаётир. Бу маҳсулотлар мустаҳкамлиги ҳамда иссиққа чидамлилиги билан аҳамиятлидир.

Бугунги кунда илмий-ишлаб чиқариш бирлашмамизда халқ хўжалиги учун юқори ҳароратли иситгичлар, термопаралар, газ горелкалари, тиббиёт учун нурланиш манбалари, енгил саноат учун ип йўналтиргич ва фильерлар, энергетика соҳасида бир неча турдаги сақлагичлар ва изоляторлар, шунингдек, нефть ва газ тизими учун керамик понтонлар ишлаб чиқарилмоқда.

Мақсадимиз – қуёш қурилмасининг имкониятларини янада кенгайтириш. Бундан ташқари, институтимиз олимлари яратган кичик қуёш қурилмасида ҳам илмий тадқиқотлар ўтказилмоқда. Яқинда ана шундай қурилмаларни Ҳиндистон ва Миср давлатларида ҳам қуриб бердик.

Қуёш сандонининг яна бир аҳамиятли жиҳати шундаки, ундан кечаси астрофизик қурилма сифатида фойдаланиш мумкин. Коинотдан келаётган нурларни унинг ёрдамида ўрганиш имконияти яратилди. Ҳозирги кунда олимларимиз ёруғликни кучайтириб берувчи ускуналар ўрнатиш устида илмий изланишлар олиб боряпти.

2001 йилдан бошлаб уч босқичли "Умид ниҳоллари", "Баркамол авлод", "Универсиада" спорт ўйинлари машъаласи соф олов манбаи – қуёш қурилмасида аланга олдирилиши жуда катта маънавий-маърифий аҳамият касб этмоқда. 2002 йилнинг октябрь ойида Жанубий Кореяда ўтказилган Осиё ўйинлари спорт мусобақаси машъаласи ҳам Паркентдаги қуёш сандони ёрдамида аланга олдирилганлиги эришаётган натижаларимизнинг жаҳон миқёсида тан олинганлигининг эътирофидир.

ИЗЛАГАН ИМКОН ТОПАДИ

Илм-фан, техника қаерда ривожланса, ўша жойда юксалиш, тараққиёт бўлади. Бугун "Физика-Қуёш" илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси материалшунослик институти олимлари шу мақсад сари интилмоқдалар. Биз юқорида қуёш нурларидан электр энергияси, иссиқлик манбалари олиш ҳақида тўхталгандик. Институтда бу борада илмий-амалий дастур ҳам ишлаб чиқилди.

– Биз қуёш сандони ёрдамида материалларни эритиш билан бирга водород электр энергиясини олувчи қурилмани яратдик, – дейди институт катта илмий ходими, техника фанлари номзоди Жобир Аҳадов. – Бу қурилманинг янгилик томони шундаки, унинг ёрдамида уч хил энергия маҳсулотини ҳосил қилиш имконияти мавжуд. Ҳозир бу борада илмий изланишлар давом этмоқда. Тез орада электр ва иссиқлик энергияси берувчи автоном қуёш қурилмаларини ишлаб чиқаришни йўлга қўямиз. Мақсадимиз электр энергияси етиб бормаган чекка қишлоқларни шундай манба билан таъминлаш.

Институт билан танишишимиз қиш чилласига тўғри келди. Бизни ҳайратга солган нарса шу бўлдики, адир атрофига ёққан қалин қор ҳали эриб улгурмаган бўлсада, қуёш сандони 2 минг беш юз даража ҳарорат билан қаттиқ металларни эритаётганлиги ҳақиқий мўъжиза эди. Ҳали бу ноёб қурилма ёрдамида кўплаб илмий янгиликлар яратилажагига амин бўлдик. Бунинг учун имконият ҳам, шароит ҳам етарли.

Улуғбек ҲАМРОҚУЛОВ, "Тошкент ҳақиқати" мухбири.

ЗАМОНАВИЙ ТИББИЁТ ВА ХАЛҚ ТАБОБАТИ

Пойтахтимизда халқ табобатининг ўрни, аҳамияти ва истиқболлари масалаларига бағишланган халқаро анжуман бўлиб ўтди. Тадбир Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлиги, "Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми" жамғармаси, "Аёллар кенгаши" республика жамоат бирлашмаси ҳамкорлигида ўтказилди.

Анжуманда турли вазирлик ва идоралар, жамоат ташкилотлари вакиллари, шифокорлар, олимлар, Япония, Австрия, Болгария, Германия, Италия, Ҳиндистон, Хитой, Россия каби давлатлардан мутахассислар иштирок этди.

Соҳадаги долзарб вазифаларни муваффақиятли ҳал этишда "Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми" жамғармаси, "Аёллар кенгаши" республика жамоат бирлашмаси каби жамоат ташкилотлари ўзининг муносиб ҳиссасини қўшмоқда. Улар томонидан амалга оширилаётган кўплаб ижтимоий-тиббий лойиҳалар хотин-қизлар ўртасида хавфли онкологик касалликларни бартараф этиш, тиббиёт масканларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, соғлом турмуш тарзини тарғиб этиш, ўсмир қизларни соғломлаштириш имконини бермоқда.

Анжуманда Ибн Сино мероси ва замонавий тиббиёт, Ўзбекистон ўсимликлар дунёсининг доришунослик соҳасидаги аҳамияти, Шарқ қўлёзмаларининг янги табиий дори-дармон воситаларини ишлаб чиқаришдаги ўрни, халқ табобати ва замонавий тиббиётнинг уйғунлиги каби мавзуларда маърузалар тингланди ва муҳокама этилди.

Назокат УСМОНОВА, ЎзА мухбири.

ДАРВОҚЕ

Қишлоқ хонадонларининг асосий даромади чорва ва томорқадан. Бундай оилалар кундалик зарур маҳсулотлар, айтайлик, сут-қатиқни, тухум-сариёғни, мева-сабзавотни деярли бозордан харид қилишмайди. Улар кафтдеккина бўлса ҳам томорқа қилиб, буларни ўзлари етиштирадилар. Аммо, шундай имкониятга эга бўлган барча хонадонларда ҳам рўзғор тўкинчилигининг бундай бебаҳо омилидан унумли фойдаланилаяптими?

ДЎППИДЕК ТОМОРҚАДАН «НЕКСИЯ»

Томорқадан олинган маҳсулот ҳам оилани, ҳам эл-юртни боқиши рост. Иқтисодий тил билан айтганда, томорқа хўжалиги индивидуал, якка тартибдаги ўзига хос ишлаб чиқариш жараёни бўлиб, муҳим ижтимоий-иқтисодий аҳамият касб этади. Унда оила аъзоларининг ўзлари ишдан бўш вақтларида, яна дам олиш кунларида рўзғордаги етишмовчиликларни тўлдириш, оила даромадини ошириш учун астойдил меҳнат қиладилар. Томорқа айрим боқимандалик кайфиятидаги инсонларнинг онгини ўзгартириш, ўсиб-униб келаётган ўғил-қизларни меҳнатсеварлик руҳида тарбиялашда ҳам катта мактаб вазифасини ўтайди.

Томорқачиликнинг асрлар оша авлоддан авлодга ўтиб келаётган ўзига хос анъаналари бор. Уларга амал қилган киши ҳеч қачон кам бўлмайди, зорлик кўрмайди. Мисол учун, хонадон эгаси ўзи етиштирган маҳсулот билан аввало оиласини боқади, ортиқчасини сотади. Натижада бозор тўлади. Бу билан эса ўз-ўзидан рақобат муҳити шаклланиб, нарх-наво арзонлашади.

Ҳатто, халқ оғзаки ижодида томорқачилик билан боғлиқ махсус қўшиқ, лапар, мақол ва маталлар ҳам оғиздан-оғизга ўтиб келади. Шундай халқ термаларидан бирини эшитганимча бор:

Боровуза-келовуза,
Сабзи-пиёз эковуза,
Йиригини сотовуза,
Майдасини ичовуза...

Буларнинг барчаси томорқачилик халқда нечоғлик қадрланиб, унинг турмуш тарзига сингиб кетганини англатади.

Иқтисодий жиҳатдан ёндошганда ҳам, томорқачилик анча фойдали ва самарали эканлиги кўп бора таъкидланади. Айтайлик, юзлаб гектар ери бор фермер 1 гектар ердан оладиган сабзавотни айрим қишлоқ хонадонларида 10-15 сотихлик томорқадан олинаётганига ҳам гувоҳ бўлганмиз. Айниқса, вилоятимизнинг пойтахтга яқин бўлган Зангиота, Тошкент, Янгийўл, Қибрай туманидаги кўпгина хонадон соҳиблари дўппидек томорқаларидан миллионлаб даромад олаётганликларини яширмайдилар. Севимли адибларимиздан бири "Олтиариқликларнинг чақалоғи, эрта баҳорда плёнканинг тагига эмаклаб кириб кетиб, кеч кузда нариги тарафидан "Нексия" миниб чиқади", деб бежиз лутф қилмаган-да...

– Бу йил баҳор эрта келадиган кўринади, – дейди қибрайлик кекса боғбон Ғайрат Сулаймонов. – Кўклам нафаси ҳозирданоқ мени беҳаловат қила бошлаяпти. Бориси озроқ томорқамиз, боғимиз бор. Ўтган йили боғдорчиликдан тузуккина даромад қилдик. Негаки, она табиатимизнинг ўзи саховатли. Бизда йилнинг илиқ-иссиқ саналари 200 кундан ошади. Бу даромади ер билан боғланган қишлоқ хонадонлари учун бориб турган имконият-ку. Нега ундан фойдаланмаслик керак?!

Дарҳақиқат, асл омилкор томорқачи бебаҳо ердан қандай фойдаланишни билади. Ердан қор кетиб, қор тушгунча тиним билмайди. Эрта туриб, кеч ётади. Ҳар бир тадбирни рисоладагидек, оби-тобига етказмагунча кўнгли жойига тушмайди. Уруғнинг сарасини танлайди, экиннинг ҳар бир тупига алоҳида эътибор кўрсатади, меҳнатдан қочмайди. Чунки, у ерни алдаб барака топиб бўлмаслигини яхши англайди.

Ботир ҲАМИДОВ.

ҲУРМАТЛИ ТАДБИРКОРЛАР!

Тошкент вилояти ҳудудида фаолият кўрсатаётган автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчалари ва мой алмаштириш пунктлари орқали нефть маҳсулотлари сотиш ҳуқуқини берувчи лицензиянинг амал қилиш муддати тугагандан сўнг уни узайтириш тўғрисидаги мурожаатлар "Тошкент вилояти ҳокимлигининг нефть маҳсулотларини автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчалари ва мой алмаштириш пунктлари орқали сотиш бўйича фаолиятни лицензиялаш ҳудудий комиссияси"га тақдим этилиши белгиланган.

Лицензиянинг амал қилиш муддатини узайтириш тўғрисидага ариза "Ўздавнефтгазинспекция"нинг ҳудудий бўлимига лицензиянинг амал қилиш муддати тугагунга қадар икки ойдан кечикмай берилиши зарурлигини маълум қиламиз. Лицензиянинг амал қилиш муддатини узайтириш ёки уни узайтиришни рад этиш тўғрисидаги қарор лицензия бериш учун назарда тутилган тартибда қабул қилинади.

Тошкент вилояти ҳокимлигининг нефть маҳсулотларини автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчалари ва мой алмаштириш пунктлари орқали сотиш бўйича фаолиятни лицензиялаш ҳудудий комиссияси ишчи органи.

Телефонлар: 267-84-89, 300-46-81.

2010 ЙИЛ – БАРКАМОЛ АВЛОД ЙИЛИ

Оҳангарон тумани Қорахитой қишлоғидаги 14-умумтаълим мактабида билим олаётган 340 нафар ўқувчи учун яратилган шарт-шароитлар ҳақида сўз борганда, ахборот-ресурс маркази ҳақида алоҳида тўхталиш лозим. Мактабда ташкил этилган марказда 800 дан ортиқ бадиий, 3000 дан зиёд ўқув дарсликлари, 180 та ўқув-методик қўлланмалар, компьютер ва лингафон хоналари ўқувчилар хизматида.

ҲАР БИР ДАРС МАРОҚЛИ

"Pentium-4" компьютерларида шуғулланиш ўқувчиларнинг жону дили. Уларга истеъдодли ўқитувчи Жамшид Йўлдошев сабоқ бермоқда. Ўқувчилар замонавий технология сирларини янада кенгроқ эгаллашга ҳаракат қилишмоқда.

Мактабда мунтазам ўтказиладиган спорт машғулотларида ҳам ўқувчи ва ўқитувчилар фаол иштирок этишади. Яқинда спортнинг кўпгина турлари бўйича ўтказилган мусобақаларда ўқитувчилардан Севара Ҳамидова, Насиба Қодирова ғолибликни қўлга киритиб, совриндор бўлишди.

Шу кунларда "Аскар – 2010", "Ягонасан, муқаддас Ватан", "Ниҳол" кўрик-танловларига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда.

Юлдузхон ФАЗЛИДДИНОВА.

СУРАТДА: она тили ва адабиёт ўқитувчиси Матлуба Қаюмова ўқувчилари даврасида.

Даврон АҲМАД олган сурат.

МАЪНАВИЯТ ҚЎРҒОНИ

"Ёшларимизни ҳар томонлама соғлом ва баркамол этиб тарбиялаш, ҳаёт абадийлиги, авлодлар давомийлигини таъминлайдиган маънавият қўрғони бўлмиш оилани мустаҳкамлаш бугунги кунда барчамизнинг наинки асосий вазифамиз, балки инсоний бурчимизга айланишини истардим".

Юртбошимизнинг ушбу фикрлари Баркамол авлод йилида бошланган барча саъй-ҳаракатларнинг мазмун-моҳиятини акс эттираётгани айни ҳақиқат.

Вилоят адлия бошқармаси, Қибрай туман ҳокимлиги ва фуқаролик ҳолатлари далолатномаларини ёзиш бўлими ҳамкорлигида ўтказилган "Соғлом, ақл-заковатли, ҳар томонлама камол топган ёш авлодни тарбиялашнинг энг зарур омили – мустаҳкам оила" мавзусидаги тадбирда давлатимиз томонидан оилага кўрсатилаётган катта эътибор, бу йўлда амалга оширилаётган ишлар, келгусидаги режа ва вазифалар ҳақида сўз борди.

Унда вилоят адлия бошқармаси, шаҳар ва туман фуқаролик ҳолати далолатномаларини ёзиш бўлимлари, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар, соғлиқни сақлаш тизими, туман халқ таълими бўлими, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати вакиллари, фуқаролар йиғинлари маслаҳатчилари, касб-ҳунар коллежи, умумтаълим мактаблари ўқувчилари, мактабгача таълим муассасалари тарбиячилари, шунингдек, ёш оилалар, бўлғуси келин-куёвлар иштирок этишди.

Сўзга чиққанлар Ватан равнақи ва жамият тараққиётида муҳим ўрин тутувчи баркамол авлод тарбияси аввало, ҳар томонлама соғлом, барқарор ва мустаҳкам оилаларга боғлиқлиги, Вазирлар Маҳкамасининг "Оилада тиббий маданиятни ошириш, аёлларнинг соғлиғини мустаҳкамлаш, соғлом авлод туғилиши ва уни тарбиялашнинг устувор йўналишларини амалга ошириш чора-тадбирларининг мақсадли дастури"нинг ижросини таъминлаш устувор вазифалардан бири эканлигини алоҳида таъкидладилар.

Фуқаролик ҳолати далолатномаларини ёзиш бўлими қошида ташкил этилган "Ёш оила қурувчилар мактаби" тингловчилари, ўрта-махсус касб-ҳунар коллежи талабаларининг чиқишлари, "Оила – жамиятнинг асосий бўғинидир" танлови иштирокчиларининг зукколиги, маҳорати йиғилганларда катта таассурот қолдирди.

Тадбирда, шунингдек, вилоятда давлат қонунчилигининг мустаҳкам оила барпо этишдаги аҳамиятини кенг тарғиб қилишда фаоллик кўрсатаётган Бекобод, Қибрай туман фуқаролик ҳолати далолатномаларини ёзиш бўлимлари мудираларига, Зангиота нотариал идора раҳбарларига республика Адлия вазирлигининг фахрий ёрлиқлари топширилди.

Сайёра РИХСИЕВА.

Мамлакатимизда баркамол авлодни тарбиялаш, ёшларнинг ижодий ва интеллектуал салоҳиятини рўёбга чиқариш учун кенг шароит ва имкониятлар яратилмоқда.

ТАЛАБАЛАР БЕЛЛАШДИ

Пойтахтимизда ташкил этилган "Ўзбекистонда суд-ҳуқуқ ислоҳотлари: илғор тажриба ва истиқболлар" мавзуидаги Республика талабалар олимпиадаси ҳам айни шу мақсадга хизмат қилади. Ўзбекистон Республикаси Олий суди, Олий суд ҳузуридаги тадқиқот маркази томонидан ўтказилган мазкур тадбирда ҳуқуқшунослик йўналишидаги институтлар ҳамда бошқа олий ўқув юртларининг юридик факультети талабалари қатнашди.

Бўлажак ҳуқуқшунослар олимпиадасида олий ўқув юртларида ғолибликни қўлга киритган 14 нафар талаба танлаган мавзуларга оид маърузаларини комиссия аъзоларига тақдим этди. Иштирокчиларни баҳолашда уларнинг суд-ҳуқуқ ислоҳотларига доир билими, мавзуга ёндашуви, нутқ маданиятига алоҳида эътибор қаратилди.

ЎзА.

БАНК ВА МИЖОЗ

ФАРОВОНЛИК УЧУН ҲИССА

Мамлакатимизда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотларнинг самарадорлигини таъминлашда банк муассасалари муҳим ўрин тутади. Президентимиз раҳнамолигида банк тизимини ривожлантириш юзасидан олиб борилаётган кенг кўламли ислоҳотлар бу борада муҳим омил бўлмоқда.

Тижорат банклари фаолиятини кучайтириш, сармоявий имкониятларини янада кенгайтириш, ресурс базасини мустаҳкамлаш, аҳолига хизмат кўрсатиш сифатини замон талаблари даражасига кўтариш юзасидан амалга оширилаётган чора-тадбирларнинг амалий натижалари бунинг ёрқин тасдиғидир.

"Микрокредитбанк"нинг Пискент филиали томонидан ўтган 2009 йилда "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили" Давлат дастури бўйича барча манбалар орқали 1597500,0 минг сўм кредит маблағлари ажратилди. Ажратилган кредитлар ҳисобига жами 204 та янги иш ўринлари ташкил қилинди.

Биргина қишлоқ хўжалиги соҳасига турли мақсадлар учун жами 814854,1 минг сўм кредит маблағлари йўналтирилди. Саноат ишлаб чиқаришини қўллаб-қувватлаш учун 20 нафар мижозга 254340,0 минг сўм, савдо ва сервис соҳасини ривожлантириш мақсадида 36 нафар мижозга 466946,5 минг сўм кредит берилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Шахсий ёрдамчи, деҳқон ва фермер хўжаликларида чорва молларини кўпайтиришни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорига асосан, йил давомида жами 40 нафар кам таъминланган оилаларга соғин сигир сотиб олиш харажатлари учун имтиёзли кредитлар ажратилди. Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ёш оилаларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармонига асосан, 27 нафар ёш оилаларга уй-рўзғор жиҳозлари сотиб олиш учун 50060,3 минг сўм имтиёзли асосдаги истеъмол кредитлари ва 24 нафар ёш тадбиркорларга тадбиркорлик фаолиятини бошлаш, айланма маблағларини кенгайтириш ва кўпайтириш учун 118339,7 минг сўм микрокредит таклиф этилди.

Амалга оширилган ишлар натижасида савдо ва сервис соҳасида туманимизда яна 5 та янги савдо нуқталари ташкил қилинди. Бу йил банк ҳисобидан туман марказидан олисда бўлган "Ўзбекистон мустақиллиги" фермер хўжаликлари уюшмаси ҳудудидаги қишлоқ врачлик пункти биноси қайта таъмирланиб, қишлоқ марказида янги маиший хизмат кўрсатиш объекти фойдаланишга топширилиши кўзда тутилмоқда. Туман марказида эса банкимиз томонидан берилган кредит ҳисобидан яна бир янги, замонавий, барча қулайликларга эга тўй ва байрам маросимларини ўтказиш учун тўйхона ишга туширилди. Бундан ташқари, 9 нафар фермерга техника сотиб олишларида амалий ёрдам кўрсатилди.

Ўйлайманки, 2010 йилда ҳам банк ва мижоз ўртасидаги муносабатлар икки томонлама фойдали ҳамкорлик асосида янада кенгайиб бораверади.

Раҳмон ВОҲИДОВ,
"Микрокредитбанк"нинг Пискент филиали бошқарувчиси.

Янгийўл туманидаги 27-умумий ўрта таълим мактаби томонидан 2009 йил 23 июнда Йўлдошев Даврон Равшан ўғли номига берилган № 4000089 рақамли шаҳодатнома йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

ООО "FORTIS" уменьшает уставной фонд с 590.000.000 сумов до 81.920.000 сум. Претензии принимаются в течение тридцати дней с момента опубликования объявления по адресу: г. Ташкент, ул. Мукими 1, пр.21.

Частная фирма "JASUR-STOM", зарегистрированное отделом государственной регистрации субъектов предпринимательства хокимията № 06-011558 от 07.04.1999 г., **ЛИКВИДИРУЕТСЯ** (Приказ № 2 от 02.01.2010г.).

Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня опубликования объявления по тел.: 104-95-94.

XXI аср ва ДУНЁ

ҚУРҒОҚЧИЛИК ПАНД БЕРДИ

Кейинги ойларда Венесуэлада энергетика таназзули анча кучайиб кетди. Бунга сабаб иқлимнинг кескин ўзгариши бўлди.

Гап шундаки, май ва ноябрь ойлари ўртасида давом этадиган ёмғирлар мавсумида қурғоқчилик кузатилди. Оқибатда, мамлакат энергетикасининг ўзаги бўлган жаҳондаги энг йирик гидроэлектростанциялардан бири – "Гури"нинг қуввати кескин камайди.

Венесуэла ҳукумати президент Уго Чавес бошчилигида таназзулга қарши ноодатий чоралар кўрди-ю, бироқ тайинли натижага эриша олмади. Жумладан, бир қатор тижорат ва саноат корхоналарига электр қуввати камайтирилгани ҳамда мамлакат пойтахти Каракас ва бошқа йирик шаҳарлар электр таъминотидан қисиб қўйилиши ҳам вазиятни ўнглаш имконини бермади.

Ниҳоят, Чавес ўзининг ҳафталик "Алло, президент" эшиттиришида махсус ҳукумат жамғармаси ташкил этилишини маълум қилди. Унинг маблағлари электроэнергетика соҳасига оид миллий дастурни амалга оширишга йўналтирилади.

ДУБАЙДАГИ ҚОТИЛЛИК

Дубайдаги меҳмонхоналардан бирида ХАМАС ҳаракати командири Маҳмуд ал-Мабҳухнинг жасади топилди.

Бироқ, "Associated Press" агентлигининг 1 февралдаги маълумотномасида таъкидланишича, Исроил бу ўлимга ўзининг алоқадор эканлигини расман рад этди. Ҳаракат вакиллари эса, Исроилнинг махсус хизмат идорасини қотилликда айбламоқда.

Маҳмуднинг БААга нима мақсадда келганлиги ҳақида хабар йўқ. Расмий манбалар марҳумнинг қандай ўлдирилганлиги ҳақида маълумотларни ошкор қилмаяпти.

31 январда Журналистлар халқаро федерацияси (IFJ) маъруза эълон қилди. BBC News шу маърузага ишора қилиб, Хитой ҳукумати кейинги икки йил ичида оммавий ахборот воситаларига қарши цензурани анча кучайтирганини айтди.

ЦЕНЗУРА АНЧА КУЧАЙДИ

Интернет-ОАВ бошқалардан кўра кўпроқ қисувга олинган. Масалан, унинг ходимларига у ёки бу расмий тадбирларда иштирок этиш учун аккредитациядан ўтишга рухсат беришмаган. Бундан ташқари, Хитой ҳукумати ижтимоий тармоқларни, айниқса, кучли назоратга олган. Чунки, бу соҳадаги камчилик ва нуқсонлардан норозилик чиқишлари ва намойишлар уюштириш учун ташкилий ресурс сифатида фойдаланиш мумкин.

Мексиканинг АҚШ билан чегарадош Сьюдад-Хуарес шаҳри дунёдаги энг нотинч, тез-тез турли жиноятлар юз бериб турадиган шаҳарлардан бири ҳисобланади.

САБАБИ ҲАЛИ НОМАЪЛУМ

31 январь куни яна бир мудҳиш қотиллик содир этилди. Бир гуруҳ қуролланган кишилар мактаб ўқувчилари тантанали кеча ўтказаётган бинога бостириб кириб, йиғилганларга қарата ўт очдилар. Оқибатда 13 киши ўлдирилди, 8 киши яраланди. Ногаҳоний ҳужум сабаби ҳали аниқланганича йўқ. Тахминий маълумотларга қараганда, қотиллар маҳаллий гиёҳвандлик бирлашма (наркокартель)ларидан бирининг жангарилари бўлиши мумкин. Полиция маҳкамасининг фаразига қараганда, бу фожиа ўч олиш қасдида содир этилган бўлиши мумкин. Негаки, қотиллар ўқидан ҳалок бўлган қизлардан бири бироз вақт илгари шаҳарда юз берган оммавий қирғинбаротга оид иш юзасидан гувоҳ сифатида қатнашган эди.

Дунё мўъжизаларидан бири – Буюк Хитой девори.

ИҚТИСОДИЙ ТАНАЗЗУЛ ТУФАЙЛИ

Ҳозир Латвия жуда оғир иқтисодий таназзулни бошдан кечирмоқда. Ишсизлик даражаси салкам 20 фоизга чиқди. Мамлакат банкротликка яқин турибди.

Ҳукумат иқтисодиётни инқироздан сақлаб қолиш мақсадида солиқларни оширди, пенсия ва ижтимоий нафақаларни камайтирди, давлат харажатлари, шу жумладан, давлат идоралари хизматчилари маошини қисқартирди. РИА Новости агентлигининг хабарига кўра, бош вазир Валдис Домбровскис ҳукумат ихтиёридаги шахсий самолёт хизматидан воз кечишга қарор қилди. Унинг матбуот котиби Лигу Крапане [illegible] бош вазир расмий сафарларга [illegible]. Бу чора харажатларни [illegible] экан.

МУҲТОЖЛАРНИНГ ҲИСОБИ ЙЎҚ

Тожикистон туғруқхоналаридаги вазият, шарт-шароит она ва чақалоқлар саломатлиги учун таҳликали тус олиб бормоқда. Ўтган йилнинг олти ойида 31 аёлнинг туғиш жараёнида вафот этгани ҳам шундан далолат беради. Туғаётган аёлларнинг ҳаммаси тиббиёт ходимларининг хатоси ёки масъулиятсизлиги оқибатида ҳаётдан бевақт кўз юмган.

2009 йилда 100 минг чақалоқдан 97 нафари нобуд бўлди. Буни айнан Тожикистон Соғлиқни сақлаш вазирлигининг болалар саломатлигини муҳофаза қилиш ва ота-она кўникмасини ривожлантириш бўлими мудири Шерали Раҳматуллаевнинг ўзи таъкидлади.

Тожикистонда тиббиёт кўп вақтдан бери анча оқсоқ соҳага айланиб қолганлиги сир эмас. Соғлиқни сақлаш соҳасига арзимас миқдорда маблағ ажратиш оқибатида ходимларнинг ойлик маоши 25-30 долларга тушиб қолди. Шу боис тиббиёт институтларини битирувчилар қишлоқда, айниқса, олис ва чекка ҳудудларда ишлашни хоҳлашмайди, имконият туғилди дегунча, хорижга чиқиб кетишга ҳаракат қилишади. Ҳатто, талабалик даврида ҳам амалиётни чет элларда ўтказиш пайида бўладилар.

Расмий маълумотларга қараганда, кейинги беш йил ичида фақат Сўғд вилоятининг ўзидан мингдан зиёд юқори малакали врачлар мамлакатни тарк этишди. Ҳозир тожикистонлик врачлар Россия, Сурия, Миср, Малайзия, Яман мамлакатларида муваффақиятли ишлаб юришибди.

Шундай аҳволда мамлакат ҳукумати пулли тиббий хизмат дастурини жорий этиш ҳаракатида. Вазирликдагилар шу йўл билан врачларни мамлакатда ишлашга жалб этиш ва етук кадрларнинг юртни тарк этишларининг олдини олиш мумкин, деб ҳисоблайдилар.

Бироқ, мамлакатнинг тиббиёт муассасаларида барча хизмат расман бепул тўлансада, аслида беморлар шифохона ёки саломатлик марказлари остонасидан ҳатлашга улгурмасданоқ ҳамма нарса – ўрин, кўрпа-тўшак, тиббий таҳлил, врач, ҳамшира ва ҳатто, санитарлар хизматига ҳам ҳақ тўлашга мажбурлар. Аммо, ҳамма аёллар ҳам бу норасмий тўловларни тўлаш имконига эга бўлавермайдилар. Шу боис кўплаб аёллар врачларга учрашишдан қочадилар, кўрикдан ўтишдан воз кечадилар. Уларнинг аксарияти айнан пуллари йўқлиги учун уйларида туғишга мажбурлар. Мустақил эксперт Улуғбек Умаров уйда туғиш она учун ҳам, чақалоқ учун ҳам жуда хавфли эканлигини таъкидлайди.

Вазият шундай эканлигига қарамай, амалдорлар келажак учун эзгу режалар тузиш билан оворалар. Бугун Тожикистонда тиббиёт айрим некбин ва саховатпеша кишилар ҳисобига аранг "нафас олиб" турибди. Афсуски, бундай саховатлилар сафи ҳам йилдан-йилга озайиб бормоқда.

Ҳукуматнинг бугунги асосий умиди халқаро ёрдамга қаратилган. Аммо, ачинарлиси шундаки, хайр-эҳсон қилувчилар ажратаётган маблағлар муҳтожларга етиб бормай, амалдорлар чўнтагини қаппайтирмоқда.

Ҳозир Тожикистонда АҚШ элчихонаси ташкил этган соғлом оналик лойиҳаси амалга оширилмоқда. Stan.tv нинг хабарига кўра, бундай ёрдамга муҳтожларнинг ҳисоби йўқ. Мақсад эса – туғаётган она ва чақалоқлар ўлимини бартараф этиш.

Аммо, экспертларнинг таъкидлашича, иқтисодиёт ночор бўлса, соғлиқни сақлашга қаратилган ҳеч қандай давлат дастури ёрдам беролмайди. Зеро, халқи камбағал, ишсиз, жамиятда танглик кучли бўлса, оналар ўлими ҳам давом этаверади.

Интернет хабарлари асосида тайёрланди.

«Республика Кўчмас мулк биржаси» ЁАЖ бошланғич баҳоси ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига таклиф этади!

Аукцион савдосига Бекобод шаҳар СИБ томонидан, "Бекободсавдо" МЧЖ омборида сақланаётган, "ГАЗ-24" русумли, д/р 11U7834 бўлган, 1977 йилда и/ч автотранспорт воситаси қўйилмоқда (ижро ҳужжати 12.01.2010й., №14). Бошланғич баҳоси - 504 977 сўм.

Аукцион савдоси 2010 йил 9 март куни соат 11.00 да бўлиб ўтади.

Талабгорлар диққатига! Юқоридаги автотранспорт воситаси 2010 йил 2 мартдаги аукцион савдосида сотилмаган тақдирда, мазкур автотранспорт воситасини сотиш юзасидан такрорий аукцион савдоси 2010 йилнинг 30 март куни бўлиб ўтишини олдиндан маълум қиламиз. Аукцион савдоси юзасидан барча маълумотларни 228-79-52 телефон рақами ёки биржанинг www.rkmb.uz расмий вебсайти орқали олишингиз мумкин.

Шунингдек, 2010 йил 23 февраль куни соат 11.00 да бўлиб ўтадиган аукцион савдосига такроран СИБ томонидан қуйидаги мулклар қўйилмоқда:

I. Аукцион савдосига такроран Бўка тумани суд ижрочилари бўлими томонидан: 1. "ИЖ-2715" русумли, д/р 11AG232 бўлган, 1991 йилда и/ч Бўка тумани ДСИ ҳовлисида сақланаётган автотранспорт воситаси (ижро ҳужжати 12.02.07й, №11-0706/1090). Бошланғич баҳоси - 515 657,43 сўм. 2. "ГАЗ-САЗ-3507" русумли, д/р 11AG225 бўлган, 1989 йилда и/ч Бўка тумани ДСИ ҳовлисида сақланаётган автотранспорт воситаси (ижро ҳужжати 12.02.07й, №11-0706/1090). Бошланғич баҳоси - 1 208 292,75 сўм. 3. СК 5М-1 "Нива" русумли, д/р йўқ, и/ч йили номаълум бўлган, Бўка т, С. Саймақов ф/у фаолият юритувчи Низомиддин ф/х.нинг ферма биносида сақланаётган ғалла ўриш комбайни (ижро ҳужжати 29.10.07й., №10-0717/11262, 15.05.08й, №10-0815/1353.). Бошланғич баҳоси - 64 022 400 сўм. 4. "2-ПТС 4-793" русумли, д/р йўқ, и/ч йили номаълум бўлган, Бўка т, Т. Ражабов ф/у М. С. Джетибаев ҳовлисида сақланаётган трактор тиркамаси (ижро ҳужжати 05.08.08й., №1600). Бошланғич баҳоси - 317 528,01 сўм. 5. "Тико" русумли, д/р 11AK907 бўлган, 1995 йилда и/ч, Бўка тумани суд биносида сақланаётган автотранспорт воситаси (ижро ҳужжати 18.04.08й, №11-0823/2993). Бошланғич баҳоси - 2 567 984,15 сўм.

II. Аукцион савдосига такроран Бекобод тумани суд ижрочилари бўлими томонидан, Бекобод туман "Ёшлик" ХХСКда сақланаётган: 1. "Ниссан Микра" русумли, д/р A513VUM бўлган, 1989 йилда и/ч автотранспорт воситаси (ижро ҳужжати 05.10.09й, №7970). Бошланғич баҳоси - 2 790 198 сўм. 2. "ВАЗ-21013" русумли, д/р 10O9695 бўлган, 1982 йилда и/ч автотранспорт воситаси (ижро ҳужжати 28.09.09й, №6865). Бошланғич баҳоси - 3 016 200 сўм. 3. "ВАЗ-21011" русумли, д/р 11T9598 бўлган, 1975 йилда и/ч автотранспорт воситаси қўйилмоқда (ижро ҳужжати 15.02.08й, №2-29-080). Бошланғич баҳоси - 1 049 760 сўм. 4. "Газ-5312А" русумли, д/р 10AB465 бўлган, 1990 йилда и/ч автотранспорт воситаси (ижро ҳужжати 11.03.09й, №1-66-2009). Бошланғич баҳоси - 6 395 679 сўм. 5. "BMW-520" русумли, д/р X361XDM бўлган, 1994 йилда и/ч автотранспорт воситаси (ижро ҳужжати 13.08.09й, №6814). Бошланғич баҳоси - 16 633 551 сўм.

III. Аукцион савдосига такроран Чиноз тумани суд ижрочилари бўлими томонидан: 1. Трактор тиркамаси, 1980 йилда и/ч Чиноз т, ИИБ ЙХХБ жарима майдонида сақланмоқда (ижро ҳужжати 12.10.08й, №3661). Бошланғич баҳоси - 500 000 сўм. - Қибрай тумани "Арғин савдо" УК омборида сақланаётган, (ижро ҳужжати 19.12.08й, №5382, 5381): 2. "ГАЗ-330210" русумли, д/р X158CAN бўлган, 1995 йилда и/ч автотранспорт воситаси Бошланғич баҳоси - 6 365 137 сўм. 3. "КАМАЗ-5320" русумли, д/р 30T1597 бўлган, 1980 йилда и/ч автотранспорт воситаси. Бошланғич баҳоси - 10 542 473 сўм. - Чиноз тумани ИИБ ЙХХБ жарима майдончасида сақланаётган: 4. "Нексия" русумли, д/р 11G8337 бўлган, 1997 йилда и/ч автотранспорт воситаси (ижро ҳужжати 18.05.09й, №2418). Бошланғич баҳоси - 7 776 000 сўм. 5. "Мерседес Бенц-190" русумли, д/р X679BWN бўлган, 1992 йилда и/ч автотранспорт воситаси (ижро ҳужжати 18.05.09й, №2418). Бошланғич баҳоси - 10 184 313,37 сўм. - Чиноз т, "Чинозматлуботинвест"МЧЖ омборида сақланаётган: 6. "ГАЗ-31029" русумли, д/р 11M2474 бўлган, 1996 йилда и/ч автотранспорт воситаси (ижро ҳужжати 25.10.08й, №3680). Бошланғич баҳоси - 2 598 480 сўм. 7. "ГАЗ-53" русумли, д/р йўқ, и/ч йили номаълум автотранспорт воситаси (ижро ҳужжати 28.08.09й, №3196). Бошланғич баҳоси - 2 055 618 сўм.

Савдога қўйилган мол-мулклар билан тегишли суд ижрочилари бўлимининг вакили иштирокида бевосита жойига чиқиб танишиш мумкин. Аукцион савдоларида иштирок этиш учун талабгорлардан аризаларни қабул қилиш аукцион савдосига бир кун қолганда тўхтатилади.

Аукцион савдоларида қатнашиш учун талабгорлар савдо ташкилотчиси билан тузиладиган закалат келишувга асосан, мулк бошланғич баҳосининг 10 фоиздан кам бўлмаган миқдорда закалат пулини, ҳар бир мулк учун алоҳида тартибда, тўлов ҳужжатида ижро ҳужжати рақами ва санасини кўрсатган ҳолда РКМБнинг ОАИКБ "Ипак йўли банки"нинг Сағбон ф-даги қуйидаги ҳисоб рақамига тўлашлари шарт: 20210000300571452114, МФО 01036, ИНН 200933850. Манзилимиз: Тошкент ш., С. Раҳимов т., М.Ўразбоев кўчаси, 1-А уй. Тел.: 228-79-52. www.rkmb.uz

ДОЛЗАРБ МАВЗУ

МУЛЬТФИЛЬМ – ТАРБИЯНИНГ МУҲИМ ВОСИТАСИ

Ўғил-қизларни юксак маънавиятли инсонлар этиб тарбиялаш, асрлар давомида шаклланган ор-номус, андиша, ҳаё ва иффат, ота-онага ҳурмат, Ватанга садоқат каби ахлоқий мезонлар асосида камолга етказишда ҳар бир воқеа-ҳодисанинг аҳамияти катта. Кичкинтойларнинг беғубор олами, дунёқарашини мунтазам бойитиб бориш муҳим масала. Уларнинг тоза қалбига эзгулик, инсонийлик, меҳр-оқибат туйғуларини сингдиришда эртак ва мультфильмлар қаҳрамонларининг ўрни беқиёс.

Айни пайтда юртимизда буюк алломаларимиз ҳаёти ва ижодидан ҳикоя қилувчи, фарзандларимизни яхшиликка, яратувчанликка ундовчи миллий мультфильмлар ишлаб чиқаришга алоҳида эътибор қаратилаётир.

– Болаларнинг тасаввур дунёси мисоли оппоқ қоғоз, улар борлиқни ўзлари кўраётган нарсалар орқали идрок этиб, шу туйғулар таъсирида камол топади, – дейди "Ўзбекфильм" киностудияси мультбирлашмаси постановкачи режиссёри Мавзур Маҳмудов. – Бу жараёнда болалар учун мультфильмлар алоҳида аҳамиятга эга. Эртак ва достон, афсона ва мультфильм қаҳрамонлари болаларнинг мурғак тасаввурига бир умрга муҳрланади. Шу боис мамлакатимизда ўғил-қизлар учун меҳрибонлик, меҳнатсеварлик, мардлик ва жасорат каби фазилатлар акс эттирилган миллий мультфильмлар яратишга катта эътибор берилмоқда.

Ана шундай мультфильмлардан бири режиссёр Нозим Тўлахўжаев суратга олган "Алпомиш" фильмидир. Бу мультфильм фарзандларимизга ватанпарварлик фазилатларидан сабоқ беради.

Асардаги турли мусобақалар, ботирлар беллашуви, кичкинтойларни мард ва жасур бўлишга ундайди. Барчинойнинг ибо-ҳаёси, донолиги, ақл-заковати, одоби, ўзбек қизларига хос садоқати таъсирчан воситалар орқали намойиш этилган. Шунингдек, гўзал манзаралар, ёрқин ранглар танланганлиги, тасвир ва овознинг мутаносиблиги унинг янада қизиқарли чиқишига хизмат қилган.

Юртимизда болаларнинг юксак фазилатлар эгаси бўлиб шаклланишига хизмат қиладиган миллий мультфильмлар яратилаётгани қувонарли. Бироқ бундай сифатли, замонавий фильмлар етарли даражада эмас. Шу боис фарзандларимиз хорижнинг жангарилик, зўравонлик сингари иллатларни тарғиб қилаётган мультфильм ва ўйинларини ҳам томоша қилаётгани кишини ўйлантиради.

Яқинда бир хонадонда беш-олти яшар болакай қайсидир хориж мультфильмида кўргани каби, синглисини това билан урибди. Ваҳоланки, ўша манзаранинг ўрнида бола эзгулик руҳи сингдирилган воқеани кўрганида бундай аянчли ҳолат юз бермаган бўларди. Мультфильмдаги кичик лавҳа болани шундай ҳаракатга бошлабдики, келажакда бундан ҳам катта фожиаларни келтириб чиқармаслигига ҳеч ким кафолат беролмайди.

Илгари болалар мультфильмларни фақат телевизорда кўрарди. Техника ривожи туфайли ҳар бир хонадонга сунъий йўлдошли каналлар, аудио ва видео ускуналар, интернет кириб келди. Ахборот-коммуникация соҳасида улкан имкониятларни тақдим этган бу воситалар фарзанд тарбияси, маънавий камолоти борасида қатор муаммоларни келтириб чиқараётгани ҳам ҳеч кимга сир эмас. Хусусан, улар орқали тарқатилаётган мультфильмлар, кино асарлар, турли ўйинларнинг ҳаммасини яхши, деб бўлмайди. Айниқса, компьютер технологиялари тараққиёти ёрдамида яратилаётган айрим мультфильмларда зўравонлик, ёвузлик, беҳаёлик ва жангарилик каби иллатлар тарғиб қилинаётгани фарзандларимизнинг маънавий оламига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Шифокорларнинг таъкидлашича, зўравонлик воқеалари тасвирланган экран асарлари боланинг нафақат маънавий камолотига, балки жисмоний ривожланишига ҳам қаттиқ зарар етказади. Боланинг бир кунда уч соатдан ортиқ телевизор қаршисида ўтириши уларнинг ақлий ривожланиши пасайиши, турли хасталикларга чалинишига сабаб бўлади. Узоқ вақт экранга тикилиб ўтириш натижасида болада тез толиқиш, асабийлашиш ҳолатлари пайдо бўлади.

Гап бадиий пухта мульт-асарлар хусусида борар экан, табиийки, мультфильмнинг сифатли, мазмунли ва қизиқарли бўлиши кўп жиҳатдан сценарийларга боғлиқ эканлиги ўз-ўзидан аён. Шу боис "Ўзбеккино" Миллий агентлиги томонидан 2010 йилда ёш томошабинлар учун миллий асарлар асосида мультфильмлар яратиш мақсадида шоир ва ёзувчилар, адабиётшунослар ва маҳоратли режиссёрлардан иборат гуруҳлар ташкил этилди.

Болалар учун яратилаётган асар мурғак қалбларнинг маънавий оламини бойитишга, эзгулик, инсонийлик каби олий хислатларга ошно этишга хизмат қилиши лозим. Шу боис фарзандларимиз қандай эртак эшитиб, қандай мультфильм кўраётгани каттаю кичикнинг диққат марказида бўлиши даркор. Зеро, давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, ҳозирги мураккаб ва таҳликали замонда миллий ўзлигимиз, азалий қадриятларимизга ёт ва бегона бўлган турли хуружлар, ёшларимизнинг онги ва қалбини эгаллашга қаратилган ғаразли интилишлар тобора кучайиб бораётгани барчамизни янада ҳушёр ва огоҳ бўлишга даъват этиши табиийдир.

Гўзал САТТОРОВА,
ЎзА мухбири.

– *Нонимиз ҳам арзон, ҳам сифатли.* Еркебой БОТИРОВ сурат-лавҳаси.

МАЛҲАМ ЎСИМЛИКЛАР ДОРИХОНАСИ

НАФАС СИҚҚАНДА

Ҳозирги кунда астма касаллигининг жуда кўп турлари ва уларнинг келиб чиқиш сабаблари аниқланган бўлиб, тиббиётда бу касаллик самарали даволанади.

Кўпинча ўпка нафас йўллари бронхларининг яллиғланиши натижасида нафас сиқилиши пайдо бўлиб, у йўтал, бурун ва томоқнинг қичиши билан кечади.

Асосий даволанишдан бошқа халқ табобати йўллари ҳам қўлланилади. Шулардан бир нечтасини тавсия этамиз:

40 дона кука баргини ярим литр қайнаган сувга солиб, 30-40 дақиқадан кейин беморнинг кўкрагига қўйиш керак;

ялпиз ўти ва чой сутнинг устки қисмини тенг миқдорда аралаштириб, бир ош қошиқда бир коса қайнаб турган сувга солиб, беш дақиқа қайнатилади. Кейин докада сузилиб, икки ош қошиқдан уч маҳал овқатдан олдин ичилади. Даволаш муддати – икки ой.

АСАБ БУЗИЛГАНДА...

Одам чарчаганда, уйқусизликда асаб касалликлари келиб чиқади. Ибн Сино асаб касалликларида мусиқа билан даволашни қўллаган.

Ҳозирги кунда ҳам психотерапевтлар шу усулни қўллайдилар.

Халқ табобатида эса, саккиз чой қошиқ майдаланган лимонўтни бир коса қайнаб турган сувга солиб, дамланади. Сўнгра докадан ўтказиб, бир ош қошиқдан тўрт маҳал истеъмол қилинади;

бир ош қошиқ майдаланган исмалоқ бир коса қайноқ сувга солинади ва ўн дақиқа қайнатилади. Сўнг докада сузиб олиниб, уч маҳал ярим пиёладан ичиб турилади.

Тоҳир ИБРОҲИМОВ,
тиббиёт фанлари доктори, профессор.

КУЛГАНГА НИМА ЕТСИН

Соддалик ҳам фойдали

Йигит кечга томон пиёда, устига-устак шаррос қуяётган ёмғирда кетаётса, ёнидан бир автомашина секин ўтиб қолибди. Қараса, машинанинг ичида ҳеч ким йўқ эмиш. Йигит олдинги эшикни очибди-да, ўриндиққа ўтириб олибди. Машина юриб бориб, чойхона олдида тўхтабди. Йигит етиб олганига шукр қилиб, чойхонага кирибди. Қорнини қаппайтириб, чойхонадан чиқса, машина олдида иккита одам ҳансираб турганмиш. Улардан бири иккинчисига дермиш:

— Ҳали машинани итариб келаётганимизда унга чиқиб олган нусха мана шу бўлади!

Сабаб

Суд ажралиш ҳақидаги ишни кўриб чиқмоқда.

— Хотинингиз билан нега ажрашмоқчисиз? — эрдан сўрашди.

— Ишхонамиздан санаторийда дам олиш учун иккита йўлланма беришди. Мен дарҳол хотинимга қўнғироқ қилиб, “Санаторийга дам олгани мен билан бирга борасанми?” дедим. У, “Жоним билан бораман”, деди. Аммо дам ўтмай, “Қўнғироқ қилаётган ким ўзи?” деб сўради.

Жонбозлик

Театрнинг қоровули қизиқсиниб актёрдан сўрабди:

— Кўпинча спектаклларинг ярим соатда тугайди-ю, баъзи кунлари томошаларинг уч соатга чўзилиб кетади-я! Бунинг сабаби нимада?

— Актёрларимиз жонбозлик кўрсатиб залда охирги томошабин қолгунча спектаклда ўйнашаяпти-да!

НИЁЗБОШ ҲАНГОМАЛАРИ

Ниёзбош қишлоғини нафақат Янгийўл туманида, балки вилоят, ҳаттоки республикада ҳам кўпчилик яхши билади. Ниёзбошликлар дангалчи, чўрткесарлиги, ҳазил-мутойибага мойиллиги билан бошқаларидан ажралиб туради. Янгийўллик журналист Аҳмаджон Рихсибоевнинг эътиборингизга ҳавола этилаётган ҳангомалари кенг феълли, турфа табиатли қишлоқдошлари ҳақида.

ПОЙТАХТЛИК АКА-УКАЛАР

Юсуфжон дўстимиз "Тошкент-Янгийўл" маршрутида халқимизнинг узоғини яқин қилиб келаётган инсонлардан бири. Нима бўлибди-ю, машинаси бузилиб, устага борибди. Уста акамиз ҳам керакли эҳтиёт қисмларни қоғозга ёзиб, пойтахтдаги Сирғали бозорига жўнатибди. Оғайнимиз ҳарна, ёрдамлашар, деб ўғли Ёқубжонни ҳамроҳ қилиб олибди. Ота-бола бозорга кириб келишлари билан шаҳарлик бозор кўрган йигитчалар:

– Келинг, дода, сизга керакли запчастлар бизда бор, – деб уларни чақира бошлабди.

Бу гапларни эшитиб келаётган Ёқубжоннинг шумлиги тутиб:

– Дада, шаҳарда шунча ака-укаларим бор экан-ку, билмас эканман. Шу пайтгача нима сабабдан бизларга таништирмагансиз, – дермиш.

КИРГАНИНИ ЭМАС, ЧИҚҚАНИНИ УШЛАНГ

Бир пайтлар роса довруқли бўлган Ниёзбош жамоа хўжалигига Нишонали Авазов кўп йиллар раҳбарлик қилган. У киши қаттиққўл, тажрибали раҳбар бўлиши билан бирга қишлоқ аҳлига қайишадиган инсон ҳам эди.

Ўша пайтлар пишган ғиштдан уй қурган одамга ола қаралар эди.

Бир куни Йўлдош исмли хўжалик аъзоси ўғлига янги уй қуриш мақсадида икки юк машинада пишган ғишт олиб келаётса қишлоқ участка нозири машиналарни тўхтатиб, далолатнома тузибди. Шу пайт раис ўтиб қолибди ва машинадан тушиб:

– Ҳорманг, ўртоқ участкавой, – деб сўрабди. – Тинчликми, нима гап?

– Ўртоқ раис, жиноятчиларни ушлаб, далолатнома тузаяпман.

– Ким экан, ўша жиноятчилар?

– Мана булар-да.

– Ундай деманг, уят бўлади. Ахир булар қанақасига жиноятчи бўлсин. Янги уй қураман, тўй қиламан деган одам жиноятчи бўлаверса, бунақада соғ одам қолмайди-ку?! Сизга оталик маслаҳатим – қишлоққа олиб кирганни эмас, қишлоқдан олиб чиққанни ушланг. Ана шунда ўсасиз ўғлим, – деб машинасига ўтириб, йўлида давом этибди раис бува.

«ИЛОН» БИЛАН ЁНМА-ЁН

"Ниёзбош" ҳар йили давлат шартномавий режасини ортиғи билан бажариб келаётган йиллар эди. Йил якунида катта йиғин ўтказилиб, илғорлар муносиб совғалар билан тақдирланар, таниқли санъаткорлар келиб, катта концерт беришарди.

Навбатдаги байрам олдидан бошқарув раиси хўжалик ёшлари етакчисини мавжуд йигирма икки бригада бошлиқларининг олдига жўнатиб, уларнинг ҳаммасига бир хил, яъни "Ҳозир оёғингиз остидан илон чиқиб қолса нима қилардингиз, илондан қўрқасизми?" деган саволга жавоб топиб келишга юборади.

Мақсад – байрам тантанасида энг қизиқарли ва кулгили жавоб соҳибини рағбатлантириш эди. Ушбу саволга ҳар ким ҳар хил жавоб беради. Бироқ, бизнинг ҳазилкаш Ўлмас оғайнимиз "бошқаларни билмадим-у, мен йигирма йилдан бери илон билан яшаяпман" деган жавобни бериб, бош соврин соҳиби бўлган эди.

ЯНГИЧА ЖАЗО

Бу воқеага ҳам анча йиллар бўлган.

Хўжалик ҳисобчиси Эркин ака ҳар бир рақам устида етти ўлчаб, бир фикрлайдиганлардан эди. Лекин, Эркин аканинг бир камчилиги – ишхонасини тоза тутмас, тахлам-тахлам қоғозлар стол устида бетартиб сочилиб ётарди.

Бир куни хўжалик раҳбари у кишининг хонасига кириб қолади. Илгари ҳам бу хонадаги тартибсизликлар учун ҳисобчига бир неча бор дакки берган бўлса-да, аҳвол ўзгармаганидан ранжиган раис Эркин акага бир хўмрайиб қараб:

– Эркинбой, сизга яна қандай дакки беришга ҳайронман. Яхшиси эртага эрталаб, келин идорага келсин. Қолган гапни ўшанда гаплашамиз, – дейди-да хонадан чиқиб кетади.

Эркин ака эрталаб хотини билан идорага келгач, раиснинг ҳузурига киришди. Раис ҳеч бир гап-сўзсиз уларни ҳисобхонага бошлади.

– Келин, қўлингизга супургини олинг. Хонасини тоза тутмаган, тартибсиз ходимларни бундан буён шундай жазолайман.

Ўша куни эр-хотин кечгача ҳисобхонани тартибга келтираман деб, роса терга ботишади.

Бу ҳам камлик қилгандек, Эркин ака келинойимиздан ҳам эшитадиганини эшитади. Шундан сўнг ҳисобхонага кирганлар жазонинг бундай усули самарали эканлигига тан беришади.

Аҳмаджон РИХСИБОЕВ.

ҲАЁТ САБОҚЛАРИ

ХАТО УЧУН ЖАЗО

Нигора уйидан ял-ял ёниб чиқди. Ёшлик – гўзаллик фаслини бошидан ўтказаётган қизга қайси йигит ошиқ бўлмайди, дейсиз?! Бироқ Нигоранинг кўнгли... оилали, 3 фарзанди бор эркакда.

Зоир Нигоралар яшайдиган маҳалла орқали "Дамас"да йўловчи ташийди. Бир ойча муқаддам уйдан шошилганча чиққан қиз қаршисида ўқдек учиб келаётган маршруткага қўл кўтарди. Машина қизнинг ёнгинасида тўхтади. Орқа ўриндиқлар йўловчилар билан банд бўлганлиги сабабли Нигора олд эшикни очди ва ўзига тиржайиб қараб турган ҳайдовчининг ёнидаги ўриндиққа ўтиришга мажбур бўлди. Машина ўрнидан қўзғаларкан, ҳайдовчи қизга сўз қотди. Дастлаб Нигора унга парво қилмади. Бироқ ҳайдовчининг илмоқли гапларига эътибор бермасликнинг иложи бўлмади. Боз устига ҳайдовчининг тилло тишларини кўрсатиб яйраб кулишлари Нигоранинг эътиборини тортган эди.

Дастлабки кун бўлиб ўтган қисқа савол-жавоблар эртаси, индинига бироз жонлангандай бўлди. Авваллари Нигора ўқишга автобусда қатнарди, энди эса "Дамас"да. Унинг жойи "Дамас"нинг олд ўриндиғи бўлиб қолди. Йўловчилар узатган йўл ҳақини санаб оладиган, қайтимларини чаққонлик билан эгасига узатадиган ҳам Нигора.

Кўп ўтмай Нигора билан Зоир қадрдон бўлиб кетишди. Ўзини Нигоранинг асиридек тутаётган Зоир қизга ипакдек мулойим гапирар, ўз оиласи ҳақида сўз борганда эса, хотинига кўнгилсиз эканини, уч боласи туфайли у билан яшашга мажбурлигини уқтиришга ҳаракат қиларди.

Дили билан тили бошқа Зоир Нигорани осонгина қўлга олди. У қизнинг дардида куйиб-ёнишларига ишонтириш учун бирор марта Нигорага совға-салом олиб бермади, унинг учун вақт ҳам, пул ҳам сарфламади. Бироқ айёрлик билан содда қизнинг ишончини қозониб, қалбини ром эта олди.

Бир куни эрта тонгда Нигора қаршисида тўхтаган машинада йўловчилар кўринмади. Бунинг сабабини эса Зоир: "Сизни узоқларга олиб қочиб кетяпман" деб изоҳлади. Сўнгра қўшиб қўйди: "Мен билан дунёнинг нариги чеккасига ҳам боришга розимисиз?" Нигора жавоб ўрнига Зоирнинг елкасига бош қўйди.

Қизнинг қалтис қадами, ўткинчи ҳиссиётларга берилиб, Зоирнинг қуруқ ваъдаларига ишонгани унга жуда қимматга тушди. Аввал тоғ ҳавосидан тўйиб-тўйиб нафас олган, муздек зилол сувда чўмилган, яйраб дам олган Нигора кечга бориб ихтиёрини қандай қилиб Зоирга топшириб қўйганини билмади.

Эртаси кундан бошлаб Нигораларнинг кўчасида "Дамас" ҳам, Зоир ҳам кўринмай қолди...

Аллома АЗИЗОВА.

РАССОМ ХАНДАСИ

– *Оғайни, эҳтиёт бўл! Сўнгги пайтларда бундай йўлаклардан одамлар атайлаб секин ўтишаяпти.*

Утерянное свидетельство частного предпринимателя № 0803673 от 07.09.2007 г., выдано инспекцией по регистрации субъектов предпринимательства хокимията Чиланзарского района на имя Худаярова Давронбека Атхамовича (ИНН 600444055),
СЧИТАТЬ НЕДЕЙСТВИТЕЛЬНЫМ.

Частное предприятие "DI OYIL EKSPORT IMPORT" (ИНН 300968947) сообщает о сдаче лицензии АА № 0000419 на оптовую торговлю, выданную хокимиятом Юкоричирчикского района Ташкентской области от 12.11.2008 г. и признании ее недействительной.

Утерянный диплом ИТ-I № 147151 (реестр. № 4914), выданный в 1985 году Электротехническим медицинским техникумом (отделение "Ортопедическая стоматология") на имя Рахматуллаева Заурбега Гаджиевича,
СЧИТАТЬ НЕДЕЙСТВИТЕЛЬНЫМ.

Собир Раҳимов тумани ҳокимлиги томонидан 02.12.2008 йилда якка тартибдаги тадбиркор Сайнурдинов Саиджалол Саидкамолович номига берилган (реестр тартиб рақами № 0508419) 05-06484 рақамли гувоҳнома (патент) йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Тошкент Давлат фармацевтика институти томонидан 1987 йилда Бурханова Феруза Мирзакаримовна номига берилган ИВ № 939980 (қайд рақами 7149) рақамли диплом йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Утерянное адвокатское удостоверение № 611, выданное на имя Шарипова Умиджана Маратовича управлением юстиции г. Ташкента,
СЧИТАТЬ НЕДЕЙСТВИТЕЛЬНЫМ.

ООО "ART-SAIDBEK-FOOD" (код ОКОНХ 71300) объявляет о своем присоединении к ООО "MAGMA-PREMIUM" (код ОКОНХ 71300).

Правопреемником всех прав и обязательств ООО "ART-SAIDBEK-FOOD" будет являться ООО "MAGMA-PREMIUM". Претензии принимаются по адресу: г. Ташкент, ул. У. Насыра, дом 54.

Объявление, опубликованное в газете "Тошкент ҳақиқати" (№ 102 (12,218)) от 23.12.2009 г. о ликвидации ООО "MIKRAS-AZIYA LYUKS", **СЧИТАТЬ НЕДЕЙСТВИТЕЛЬНЫМ** в связи с продолжением хозяйственной деятельности ООО "MIKRAS-AZIYA LYUKS".

Якка тартибдаги тадбиркор Алаудинов Дмитрий Ходжинумонович номига берилган 0301531 реестр рақамли гувоҳнома (патент) йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Янгийўл туманидаги 57-ўрта мактаб томонидан 2009 йил 22 июнда Салимжанов Азизбек Абдурахим ўғли номига берилган U № 4001564 рақамли шаҳодатнома йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Ўртачирчиқ туманидаги 26-мактаб томонидан 2003 йилда Исмаилов Аҳмаджон Абидович номига берилган O'RA № 1441615 рақамли аттестат йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Утерянный план квартиры, расположенный по адресу: г. Ташкент, Хамзинский район, ул. 5 пр. Хуснобод, дом 4/5, кв. 32, выданный БТИ Хамзинского района г. Ташкента на имя Величугиной Тамары Егоровны,
СЧИТАТЬ НЕДЕЙСТВИТЕЛЬНЫМ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА
Муассис: Тошкент вилояти ҳокимлиги

Бош муҳаррир Убайдулла АБДУШОҲИДОВ

Манзилимиз: 100000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.
Телефонлар:
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими: 236-55-54.
Эълонлар: 236-55-03, 236-53-54.

Тошкент вилояти Матбуот ва ахборот бошқармасида 03-001 рақами билан рўйхатга олинган.

Газета «Тошкент ҳақиқати» таҳририяти компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

Эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун реклама ва эълон берувчилар масъулдир.

Навбатчи муҳаррир **Сайёра РИХСИЕВА**
Навбатчи **Хуршида НАЗАРОВА**
Саҳифаловчи **Тоҳир МАҲМУДХЎЖАЕВ**

Ҳафтанинг чоршанба ва шанба кунлари чиқади. Буюртма Г-140. Адади 13000. Ҳажми – 2 табоқ, офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2. **ISSN 2010-9318.**

Ⓣ белгили материаллар – тижорат материаллари. *"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.* Нашр кўрсаткичи – 205. Босишга топшириш вақти – 20.00. Босишга топширилди – 18.20. 25678